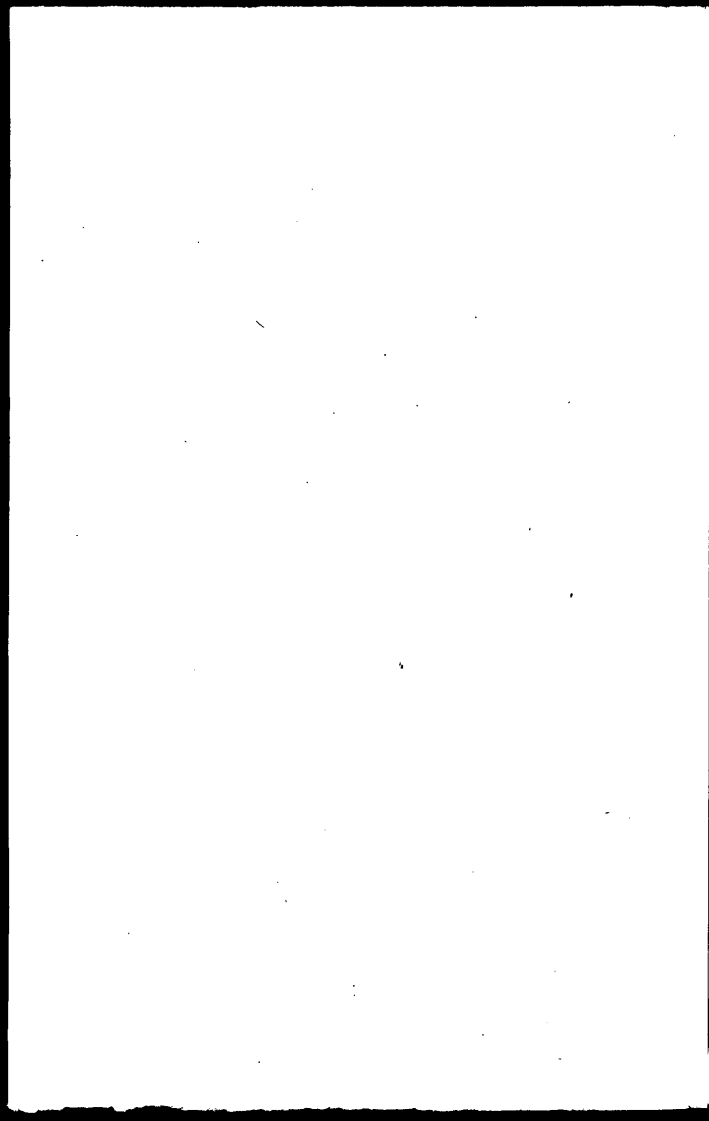

DE
UITMUNTENDE
MINNAAR.

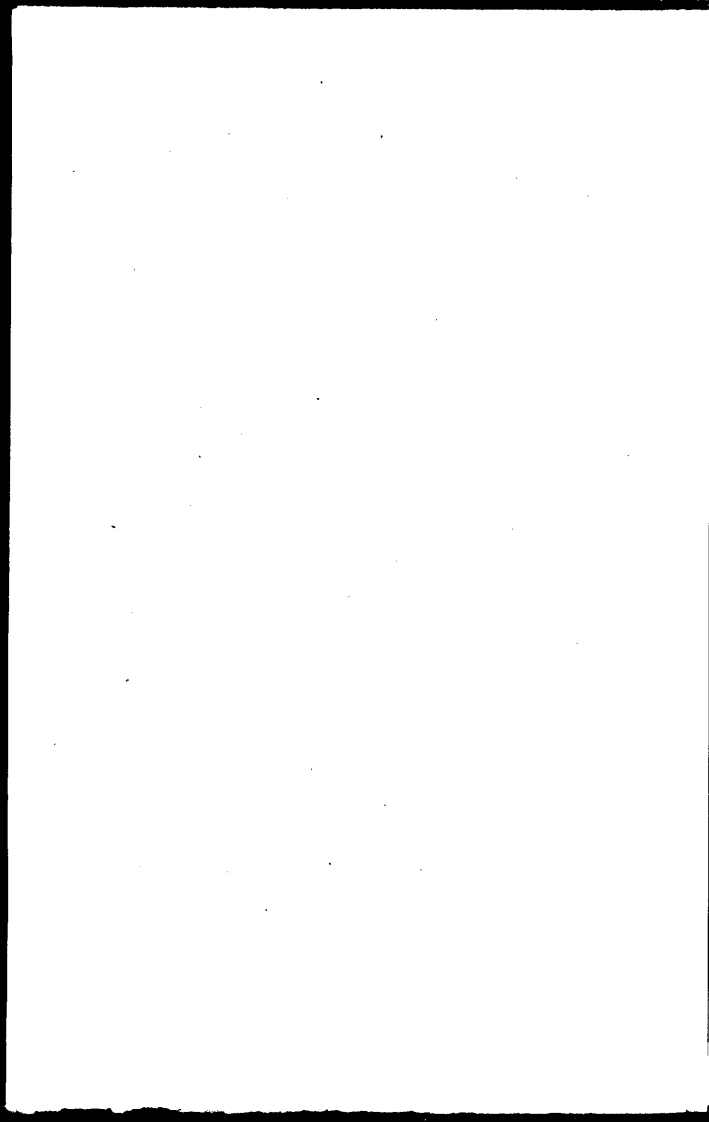
DE
UITMUNTENDE
MINNAAR,
ZANGSPEL.

Gevolgd naar LE MAGNIFIQUE, van den Heere
SEDAINE.

Te AMSTERDAM,
By J. HELDERS en A. MARS, in de Nes. 1736.
Met Privilegie.

NED.
LETTERK.

V O O R B E R I C H T.

Zie hier eene Naarvolging van het Fransche Zangspel, LE MAGNIFIQUE, op aandrang van verscheiden Be-minnaars der Muzyk, door my vervaardigd. Mooglyk is 'er nooit een Tooneelstuk in 't licht gebragt, dat moeiliker was om eene waare vertaaling van den Franschen Titel te geeven, in betrekking tot het karakter van het Voorwerp, dan dien van LE MAGNIFIQUE, Magnifique beteekend Milddaadig. Groots. Men zou hem, in zeker opzicht, den Milddadigen kunnen noemen, daar het wezenlyk milddaadig is een gedeelte van zyn' schat te schenken, ter verlossing en vrykoopng van gevangenen. Doch dit strookte niet geheel met het karakter van Octavio: want twee duizend ducaaten te bieden, vòor 't gesprek van één kwartier met Clementine, zweemt meer naar verkwisting dan naar milddaadigheid. Na verscheiden gesprekken, met Taalkundigen daaròver gehouden te hebben, was de een voor den naam van de Prachtige; een ander voor de Milddaadige; een derde voor de Edelmoedige; die voor de Menschlievende; deeze voor de Grootmoedige. Doch dezelve toetsende aan het karakter van Octavio, kon geen dier naamen proef houden. Eene by my hooggeachte Vrouw, (schoon geen Dichteres zynde, maar begaafd met oordeel en gezond verstand,) zeide: indien ik het stuk vertaald had, zoude ik het den Voortreffelyken of den Uitmuntenden Minnaar noemen. Dit behaagde my; en ik bevond, na rype overweeging, beide deeze naamen zo juist, zo overéenk-

stijg met het karakter van Othario, dat ik straks besloot tot een van beiden over te gaan. Gevangenen, ten koste van zyn beurs, uit hunne slaverny te verlossen en vry te koopen, is eene voortreffelyke en tevens eene uitmuntende daad. Twee duizend ducaaten op te offeren, voor een' man met schatten bedoeld, om, met het Voorwerp zynet liefde, één kwartier te spreken en zyne liefde te ontdekken, (waartoe hy anders, door de waakzaamheid van Aldobrandyn, zyn' medeminnaar, geen gelegenheid kon vinden) kan geen verkwisting genoemd worden, daar hy zyn geld niet verspilt als een ongebonden Lichtmis, maar ter bereiking van zyn oogmerk, dat hem ook naar wensch gelukt: dus eene voortreffelyke en eene uitmuntende daad. Ik heb dan verkoren hem DEN UITMUNTENDEN MINNAAR te noemen. Is iemand hieromtrent van andere gedachten, ik laat hem dezelve vry, maar eisch, op die voorwaarde, dat men ook my myne gedaane keuze niet betwiste. Na 't eindigen van 't laatste Chorus heb ik noodig geacht nog één Tooneel 'er by te moeten voegen, waarvan ik my verplicht vind rekenschap te geeven, opdat men my niet van vermetelheid beschuldige als wilde ik mynen Voor- ganger verbeteren, by wien dit niet gevonden word. Ik heb de Reden en de Bilkykheid geraadpleegd, die my zeer ongerymd dedden voorkomen dat de vrygekochte Slaaven, onverhoeds, en zonder iemands voorkennis, in het huis van Horatio als kwamen insallen, om Othario hunne dankbetuyging te doen. Dit heb ik trachten vóór te komen, door dit voor hen, met een' bedienden van Othario, te doen verzoeken; 't welk, door Horatio, gunstig toegestaan

zynde, zy nu, myns oordeels, op eene gevoegelyke wyze aldaar verschynen. Veranderingen van minder belang acht ik onnoodig op te geeven. Niets heb ik hierby te voegen dan alleen den Leczer te vergen de begaane mislagen door geen vergrootglas, maar guustig voorby te zien. Zo 'er hier of daar, in de Ariaas, iets mogt voorkomen dat niet juist in de behoorlyke cadans is, bedenke men dat de muzyk op de vaerzen van den Franschen Dichter vervaardigd word, en dat de Vertaaler veeltyds zyne vaerzen, naar die muzyk, met eene onbeschryfelyke moeite moet wringen, en daardoor eene onāangenaame stroefheid in 't leezen veroorzaakt: dit heb ik trachten te myden, en, zo veel my mogelyk was, op de gladheid der vaerzen gewerkt. De onvermoeide en kundige Heer B. RULOFFS, heeft, door op sommige plaatsfen eene kleine verandering in de muzyk te maaken, niet weinig hierāan toegebracht.

HARMANUS ASSCHENBERGH.

P E R.

P E R S O O N E N,

OCTAVIO.

ALDOBRANDYN, *Voogd van Clementine.*

HORATIO.

CLEMENTINE, *Dochter van Horatio.*

LORENZO, *Knecht van Horatio.*

ALIX, *Vrouw van Lorenzo en Gouvernante van Clementine.*

FABIO.

EEN BEDIENDE *van Octavio.*

*Het TOONEEL is te FLORENCE,
in het huis van Horatio.*

D E .

D E
U I T M U N T E N D E
M I N N A A R,
Z A N G S P E L.

By het opgaan van 't Gordyn verbeeld het Tooneel een straat, gemeenschap hebbende met anderen. Op de eene zyde staat een deftig huis, waarin Clementine en Alix uit een venster liggen. Men ziet eene omleiding van Slaaven, verzeld van Aanschouwers, Soldaaten, Musikanten en jonge Dochters, die de Slaaven geleiden, aan ketens, van bloemen gemaakt. Gedurende de Ouverture, moeten zy aan de eene zyde van het Tooneel opkomen, hetzelfde rond trekken, en aan eene andre zyde binnen gaan. Als Lorenzo te voorschyn komt, ziet hy naar 't huis, waar Clementine en Alix uit het venster liggen. Alix toont daaröp de grootste verwondering, en gaat straks, met Clementine, naar beneden. Aan 't einde der Ouverture verandert het Tooneel in een kamer, in 't huis van Horatio.

A

EER-

2 DE UITMUNTENDE MINNAAR,
 E E R S T E B E D R Y F.
 E E R S T E T O O N E E L.

CLEMENTINE, ALIX.

D U O.

A L I X.

C L E M E N T I N E.

Och, hy is 't! hy is 't! hy is 't! Zeg my, myn waarde! zonder
 vreezen,
 Ja het kan geen ander weezen: 'k Bid u zeg, wie is 't
 Hy is 't zelf: hy is 't! hy is 't! Daar uw schrik uit is gerezen?
 Och, myn droom heeft niet ge- Hebt ge u ook vergist?
 mist!
 't Was zo klaar gelyk de dag, Van wien zegt gy toch: hy is 't!
 Toen ik hem van verre zag:
 Ik kon in zyn wezenstrekken
 Straks myn' lief Lorenze ontdek- Zeg my welke wezenstrekken.
 ken.
 Welk een schrik deed hy verwek- Wil my dien Lorenze ontdekken.
 ken!
 Voel eens hoe het hart my slaat. Ja uw hart slaat inderdaad.
 Ik kon klaar Lorenze ontdekken; Wien kost gy in hem ontdekken?
 Maar hy is in slechten slaat.
 Och, hy is 't! hy is 't! hy is 't! Myn waarde! zeg wie is 't?
 Och, myn droom heeft niet Van wien zegt gy toch: hy is 't?
 gemist.

(Geduurende de Ritournel ziet Alix gestadig naar binnē.)

A L I X.

Zy zyn voorby! zy zyn voorby!... Ach, wat ge-
 luk!... Kon ik dit ooit verwacht?... Kon ik ooit
 geloofd hebben?...

C L E -

CLEMENTINE.

Ik bid u zeg my wat het is.

ALIX.

't Is my verboden u daarvan te spreken.

CLEMENTINE.

Door wien?

ALIX.

Door uw' goeden Vriend, door uw' Voogd, den Heer
Aldobrandyn.

CLEMENTINE.

Waarvan toch?

ALIX.

Van dit alles.

CLEMENTINE.

Ik begryp niet wat gy zeggen wilt.

ALIX.

Ja hy is 't; ik ben 'er verzekerd van, ik ben 'er ver-
zekerd van. Och, laat my wat bedaaren. Ik kan
niet meer.

CLEMENTINE.

Begeert gy iets, myn Vriendin? ik zal het u haalen.

ALIX.

Neen. Hoor naar my, myn lieve Clementine! Gy
zyt nog jong; gy kent de tederheid nog niet, die
men gevoelt voor een' man, dien men dacht ver-
loren te zyn. Gy zult het ondervinden; gy zult
niet altoos ongevoelig zyn. Och, welk een vreugd!

A 2

Welk

4 DE UITMUNTENDE MINNAAR,

Welk een vreugd!... Na negen jaaren afweezend te zyn!... Och, hy is 't! ik ben 'er verzekerd van.

CLEMENTINE.

Verhaal my toch het gantsche geval.

ALIX.

Ach! zo uw Vader... Wie weet het?... Mischien is uw Vader by hen... Mischien is hy niet dood .. Maar hoe zou hy in leven kunnen zyn? De tyding van zyn' dood wierd door uw' goeden Vriend te sterk bevestigd.

CLEMENTINE.

Uw Man!... Myn Vader!... Myn goede Vriend!... Zyn dood!... Ik kan hier niets van begrypen.

ALIX.

Dat geloof ik. Men heeft u nooit daarvan gesproken. Toen uw Vader trouwde, (nooit heb ik prachtiger Bruiloft gezien,) wierd ik bekend met myn' Man. Eenige jaaren daarna stierf uwe Moeder. Uw Vader wierd genoodzaakt van hier te gaan, om eene aan hem gemaakte erfenis te ontfangen. Hy ging t' s'cheep. (Ach rampzalige dag, die my deed vreezen!) Hy ging t' s'cheep, met myn' Man, die zyn knecht was. Hy dacht niet langer dan zes weeken uit te blyven. Wat heb ik hen betreurd!

CLEMENTINE.

Wel nu? Vervolg.

ALIX.

ALIX.

Men ontving de tyding dat hun fchip, met al het volk, vergaan was. Anderen verhaalden dat het door Roovers genomen was, en dit laafte moet waar zyn: want het is myn Man dien ik gezien heb, ja 't is myn Man, dit is zeker. Hy heeft, in 't voorbygaan, zyne oogen naar ons venster geflagen; hy heeft de hand op zyn hart gelegd en gezucht.

CLEMENTINE.

Myn waarde! hier moet men onderzoek naar doen.

ALIX.

Ik zal 'er niets van aan den Heer Aldobrandyn zeggen, ik wil hem verrasfen.

CLEMENTINE.

Maar waarom zyn wy, na myns Vaders dood, by hem komen wonen?

ALIX.

Gy vergist u: de Heer Aldobrandyn is, met zyne vrouw, by ons komen wonen; zy is geflorven: uw Vader had, by zyn vertrek, u aan hunne zorg bevolen. Hy is zulk een goede Heer! ryk en menschlievend: en fchoon gy niets bezit, dan 't geen zyn goedheid u doet erlangen, geeft hy echter u eene treffelyke opvoeding, bekwaame meesters, kostbaare klederen, ja zelfs wil hy met u huwen.

6 DE UITMUNTENDE MINNAAR,

CLEMENTINE.

Waarom zo jong? Ik heb nog geen genot van myne jeugd gehad.

ALIX.

Maar stemt gy niet met my dat men Mynheer den Uitmuntenden moet pryzen, zo hy 't is die myn' Man heeft vrygekocht?

CLEMENTINE.

Hoe! wat zegt gy van den Uitmuntenden?

ALIX.

Ho! gy weet niets; ook wil uw Voogd niet dat men u daar iets van zal ontdekken. Die Florentynsche Heer, Octavio genaamd, die aan de andere zyde van de Markt woont, en dien ieder den Uitmuntenden noemt; die sints eenigen tyd des avonds serenades geeft, hy is 't die gisteren digt by u in de kerk stond. Hebt gy hem niet gezien?

CLEMENTINE.

Ik geloof ja.

ALIX.

Wel nu, die Uitmuntende heeft eene aanmerkelyke som gelds gegeven, ter vrykoopng van slaaven; en 't zyn die, die wy straks hier voorby hebben zien gaan, onder 't geluid van trommels, trompetten en ander muzyk: en onder dien floet was myn Man; hy was 'er onder, hy was 'er onder, dit is zeker.

CLE-

CLEMENTINE.

En heeft de Uitmuntende voor hen - allen betaald?

ALIX.

Ó Ja; hy betaalt zelfs alle de pryzen der wedloopen van deezen dag; de gantsche stad is in vreugde: maar wy, wy zien nooit iets.

CLEMENTINE.

En hy doct al die kosten?

ALIX.

Ó Ja.

CLEMENTINE.

Wat is hy gelukkig goed te kunnen doen!

ALIX.

Ik ga naar uw' Voogd; ik zal hem bidden om my uit te laten gaan.

CLEMENTINE.

En zo hy 't u weigert?

ALIX.

Ik zal echter gaan; ik heb rust noch duur; ik kan niet t'huis blyven.

8 DE UITMUNTENDE MINNAAR,
T W E E D E T O O N E E L.

CLEMENTINE, *alleen.*

A R I A.

Wat toch mag de reden wezen
Dat Octaav', dien 'k tweemaal zag,
Op myn hart zo veel vermag?
'k Tracht die zucht, in my gerezen,
Naar myn kracht te keer te gaan,
Maar zy groeit gestadig aan;
Ja ik kan haar niet weërstaan.

Terwyl myn vriend, die, van myn vroegste dagen,
My strekte een' voogd en vader, t' allen tyd',
Slechts, voor zyn teedre zorg, door hem voor my gedraagen,
Een slaauwe zucht van vriendichap word gewyd.

Wat toch mag, *enz.*

Alix deed my daadlyk hooren
Dat mischien myn Vader leeft.
Hoe die taal me ook kan bekooren,
't Is niet daar myn hart naar streeft:
Als ik slechts Octaav' hoor noemen
Word myn ziel geheel verrukt:
Ja zyn beeld, 'k wil 't niet verbloemen,
Blyft daar eeuwig in gedrukt.

Wat toch mag, *enz.*

D E R-

D E R D E T O O N E E L.

CLEMENTINE, ALDOBRANDYN, ALIX,

ALDOBRANDYN.

Ik begryp niets van 't geen gy zegt.

ALIX.

Niet, Mynheer?

ALDOBRANDYN.

Neen; gy zegt dat gy de slaaven niet voorby hebt zien trekken; dat gy hen wenschte te zien. Ik zeide u dat zy reeds voorby waren, daarop zegt gy dat gy het zeer schoon vond: dus moet gy ze gezien hebben; vervolgens spreekt gy van een' bloedverwant, dien gy kennen of herkennen wilde: wat moet ik hiervan denken, daar gy my altoos verzekerd hebt dat gy geene Vrienden in Florence had?

ALIX.

't Is een bloedverwant van myn' Man.

ALDOBRANDYN.

Gy denkt 'er tydig aan; tien jaaren na zyn' dood!

ALIX.

Hoor, Mynheer! all' wat ik u zeggen kan, is dat ik terstond wensch uit te gaan, en de Stad te doorloopen.

ALDOBRANDYN.

En wie zal acht geeven op Clementine? wie zal by haar zyn? Ik wil niet dat zy met u gaa.

10 DE UITMUNTENDE MINNAAR,

CLEMENTINE.

Myn Vriend, ik zal naar myn kamer gaan; ik zal my opsluiten; 't behaagt my alleen te zyn.

ALIX.

Ik geloof dat zy reeds verre zyn. Waar denkt gy dat zy zyn?

ALDOBRANDYN.

Wie?

ALIX.

Ik vlieg heen. Ik vlieg heen.

ALDOBRANDYN.

Ik geloof dat uw Gouvernante gek word,

CLEMENTINE.

Dat geloof ik niet.

(Gedurende de Ritournel van de volgende Duo, fluit Aldobrandyn de Kamer; waaröver Clementine zich verlegen toont.)

VIERDE TOONEEL.

ALDOBRANDYN, CLEMENTINE.

D U O.

ALDOBRANDYN.

Reeds van uw jeugd zaagt gy my waaken
Voor u, die 'k als myn kind beschouw.
Thans moet ik myn geluk volmaaken:
'k Bemin u teder; 'k schenk u myn trouw.

CLE-

CLEMENTINE.

Uw trouw? ach! zoud gy met my paaren?

Uw lot verbinden aan het myn'?

Slaa de oogen op myn teedre jaaren;

Gy kunt geenzins myn egaê zyn.

ALDOBRANDYN.

Gehoorzaamheid deed my verwachten

Dat aan myn' wensch zou zyn voldaan;

Gy niet ondankbaar my verâchten,

Maar myn begeeren toc zoud staan.

CLEMENTINE.

Ik zal my altoos dankbaar toonen.

'k Ben zestien jaaren en niet meer:

Wacht tot ik agttien ben, Mynheer!

Wil nog myn jeugd verschoonen?

ALDOBRANDYN.

Hoe agttien jaar? is dit my loonen?

Ik ben reeds meer dan veertig jaar:

De tyd vervliegt; men neem' hem waar.

Op morgen worden wy een Paar:

Alles is tot d'echt reeds klaar.

CLEMENTINE.

Op morgen? ach! op morgen? ach!

Mynheer, ei hoor naar myn geklag!

Wees my een' helper, in myn' druk,

En stort my niet in 't ongeluk.

ALDOBRANDYN en CLEMENTINE.

Zal ik u helpen in uw' druk, Och! wees myn helper in myn' druk,
Bewerk, bewerk dan myn geluk. En stort my niet in 't ongeluk.

Op

12 DE UITMUNTENDE MINNAAR,

Op 't einde der Ritournel word aan de Kamerdeur geklopt; Aldobrandyn luistert en vraagt:

Wie is daar?

VYFDE TOONEEL.

ALDOBRANDYN, CLEMENTINE, FABIO,

FABIO, *achter het Tooncel.*

Ik ben 't, Mynheer!

ALDOBRANDYN.

Ha! 't is Fabio, die my verslag van zyne verrichting komt doen. Schoone Clementine! denk eens ernstig aan myn voorstel.

(Hy opent de deur.)

FABIO.

Ik heb u mogelyk gestoord.

ALDOBRANDYN.

Ja ik sprak.... Denk Clementine, zo gy myn' voorslag versmaad, dat gy my ten hoogsten beledigen zult: uw Gouvernante is uitgegaan; gaa naar uw kamer; sluit u daarin op; overweeg alles naauwkeurig: ik verwacht uw antwoord, en ik twyfel niet of het zal zeer gunstig voor my zyn.

(Clementine neigt en vertrekt.)

Z E S-

Z E S D E T O O N E E L.

ALDOBRANDYN, FABIO.

ALDOBRANDYN.

Wel nu, hebt gy uw boodſchap verricht?

FABIO.

Ja en neen. Ik had twee uren vroeger reeds hier geweest, zo ik my niet, aan alle hoeken der ſtraaten, had opgehouden, om de ſlaaven te zien, die men omleidde.

ALDOBRANDYN.

Hebt gy hen gezien?

FABIO.

Ja.

ALDOBRANDYN.

Zyn 'er ook bekenden onder?

FABIO.

Neen; ik heb 'er geen ontdekt.

ALDOBRANDYN.

Ik ben nog altyd bevreesd voor...

FABIO.

Voor wie? voor die twee mannen?... Verban die vrees, gy kunt op myne verrichting zeker zyn.

ALDOBRANDYN.

Daar gebeuren fomtyds zaaken....

FABIO.

Ja zulke zaaken die u verzekeren dat uw twee knaa-

14 DE UITMUNTENDE MINNAAR,

knaapen reeds, tot over de kniën, in 't Arabifche zand zitten, en dat zy, zo goed als zy kunnen, de Caravane volgen die naar Mecca gaat.

ALDOBRANDYN.

Denkt gy dat de Muzulman, die hen gekocht heeft, niet weder naar Tunis zal keeren?

FABIO.

Neen; hy gaat van Mecca naar Iſpahan.

ALDOBRANDYN.

Des te beter is 't. Ik zal hen echter, na verloop van eenigen tyd, doen wederkomen en hen vrykopen: dit is billyk.

FABIO.

En waar zoud gy hen vinden?

ALDOBRANDYN.

Men vind gemaklyk iemand...

FABIO.

Ja, dien men niet zoekt.

ALDOBRANDYN.

Hebt gy myn bevel verricht?

FABIO.

Ik ben op uw' wil by den Heer Octavio geweest, die met recht den Uitmuntenden mag genaamd worden: hy heeft my vriendelyk ontfangen, en zeide dat het hem een groot vermaak zou zyn den Heer Aldo-brandyn te kunnen verpligten: maar myn Tel, (dit

is

is de naam dien hy zyn Paard geeft,) moet twee duizend ducaaten gelden.

ALDOBRANDYN.

Twee duizend ducaaten?

FABIO.

Ja, twee duizend ducaaten. Ik verwonderde my met reden over deezen prys. Hy vroeg: is het niet een der schoonste paarden die 'er zyn? Ik antwoordde, ja. Kent gy wel een beter? hernam hy. Ik zeide, neen. Wel nu, vervolgde hy, is twee duizend ducaaten dan te veel? Maar kom, ik zal een' andren voorflag doen: zo iemand het de Markt rond kan leiden, mits hy de teugels met zyn tanden vast houde, dien zal ik het verëeren.

ALDOBRANDYN.

Ik verächt die proef en zyne verëering.

FABIO.

Ho! 't is een schoon, 't is een uitmuntend Paard! Was ik in uw plaats, ik zou zyn' voorflag hebben aangenomen.

ALDOBRANDYN.

Dat geloof ik.

FABIO.

Na verscheidene andere wonderlyke voorstellingen, vroeg hy my: wie is die aanminnige Juffer die by u woont? Ik zei dat zy eene Juffer van geboorte was; dat gy haar van jongsäf had opgevoed,

16 DE UITMUNTENDE MINNAAR.

en dat zy met u zou trouwen. Na eene korte mymering borst hy in lagchen uit, en zeide: ik geloof dat zy verstandig is: hiervan wenschte ik een proef te neemen. Als ik met haar één kwartier alléén mag spreken, verëer ik hem myn Paard.

ALDOBRANDYN.

't Is een onbeschaamde.

FABIO.

Dat heb ik hem ook gezegd, maar juist zo sterk niet.

ALDOBRANDYN.

Dat geloof ik ook.

FABIO.

Echter verzekerde ik hem dat gy over zulk een' voorslag gebelgd zoud zyn. Hoe! hernam hy, gebelgd om haar te spreken? Hy moet slechte gedachten van myn zeden en gedrag hebben; zo hy waant dat ik de achting, die ik haar schuldig ben, zou te buiten gaan, en andere redenen met haar voeren dan zulke, die men verpligt is aan haare jaaren, kunne en rang.

ALDOBRANDYN.

Hoe! praaten? spreken?

FABIO.

Ja; praaten, spreken. Hy heeft zich klaar uitgedrukt.

ALDOBRANDYN.

Hy zou in waarheid verdienen dat ik zyn' voorslag aanvaardde.

FA-

FABIO.

Ware ik als gy, ik bedacht 'er my niet over: als een gek iets weg werpt, moet een wyze het opraapen.

ALDOBRANDYN.

Daar schuilt iets achter, dat hy verzwygt.

FABIO.

Het is een schoon Paard! Het is een uitmuntend dier!

ALDOBRANDYN.

Praaten! spreeken!... één kwartier!... twee duizend ducaaten!

(*Hy peinst.*)

FABIO.

A R I A.

't Is een fraai, een vorstlyk Paard!

'k Zag nooit een beest van zulk een' fieren aart:

De hals, de zyden, de andre leden,

Het kruis, 't postuur, zyn vaste treden,

Zyn fyne beenen, 't hair, de buik,

't Is alles treflyk, alles puik!

Men ziet van ongeduld hem branden:

't Schuim zit op slang, op mond en tanden;

Hy woelt, hy trapt, is nooit bedaard;

Zyn brandend oog maakt elk vervaard.

Het krygsvolk trok voorby:

Op 't klinken der trompetten,

Kon niets zyn drift beletten;

Hy sprong, deed felle rukken,

De teugel brak aan stukken,

Hy vloog verwoed op zy.

't Is een fraai, enz.

B .

AL.

18 DE UITMUNTENDE MINNAAR,

ALDOBRANDYN.

Ik hoor paarden op het voorplein.

FABIO.

Ik denk vast dat hy u komt bezoeken. Gaa hem te
gemoet. 't Is waarlyk een edelmoedige, een be-
minnellyke gek. Ik zou zyn' voorflag aanvaarden.

*(Aldobrandyn gaat binnen; Fabio ziet hem na: hy
blyft op het Tooneel geduurende de Ritournel van
de volgende Trio.)*

Z E V E N D E T O O N E E L.

FABIO, ALDOBRANDYN, OCTAVIO.

T R I O.

ALDOBRANDYN.

In waarheid gy verwondert my:
'k Denk zeker 't is maar spotterny.

OCTAVIO.

Denk nooit dat dit uit spot geschied.

ALDOBRANDYN.

't Is maar een lokkäs dat gy bied:
Het zyn gewis maar looze strecken,
Of ik begryp uw oogmerk niet.

OCTAVIO.

Het is geen lokkäs dat ik bied;
Het zyn ook geenzins looze strecken.
Laat deezen man het vonnis spreken,
Of ik de waarheid zeg of niet.

F A.

FABIO.

Goed! goed!

Wat waagt hy toch, daar ik het vonnis uit zal spreken?
 'k Nam 't voorftel aan, met een verheugd gemoed.

ALDOBRANDYN.

Slechts één kwartier met Clementine?

OCTAVIO.

Ja, dat slechts één kwartier my diene.

ALDOBRANDYN.

Haar spreken? en in deugd en eer?

OCTAVIO.

In eer en deugd; gewis, Mynheer!

ALDOBRANDYN.

Gansch zedig; geen uitfpoorigheden,
 Noeh zotte taal, die niet betaamt?

OCTAVIO.

Ja zedig, zonder danke reden,
 O! leet dat de eerbaarheid zich fchaamt.

ALDOBRANDYN.

Nog meer: ik moet hier by u zyn.

OCTAVIO.

Hoe! gy, Mynheer? dat heeft geen fchyn...

ALDOBRANDYN.

'k Moet zyn daarby.

OCTAVIO.

Hoe! gy daarby?

ALDOBRANDYN.

Ja ik daarby.

20 DE UITMUNTENDE MINNAAR,

OCTAVIO.

Welân!... Goed. Mits dat gy niet hoort
Van ons gesprek een enkel woord.
Gy moet tien schreden van ons gaan.

ALDOBRANDYN.

o. Neen; ik zal geen woord verflaan;
Ik zal tien schreden van u gaan.

FABIO.

Wat waagt hy als hy is daarby?

ALDOBRANDYN.

Slechts spreken, Heer?

OCTAVIO.

In deugd en eer.

ALDOBRANDYN.

OCTAVIO.

Gantsch zedig, enz.

Ja zedig, enz.

OCTAVIO.

Daar hoor ik de Slaaven; zy keeren van de Markt.
Laat ons beneden gaan. Waarom komt de schoone
Clementine dit schouwspel niet zien?

ALDOBRANDYN.

Kom; beneden kunnen wy over onze zaak spreken.

Einde van het Eerste Bedryf.

TWEE.

T W E E D E B E D R Y F.

E E R S T E T O O N E E L.

ALIX, *op het Tooneel komende en rondom ziende, roept naar binnen:*

Ik zie niemand. Kom gerust hier.

T W E E D E T O O N E E L.

ALIX, LORENZO.

ALIX.

Welkom! welkom, myn Vrind!... Vertel my toch.... Wat ben ik verblyd!... Zet u neêr... Neen, hier... Neen, daar...

(Zy doet hem zitten in een' armstoel, hem aanziende.)

Staa op. Laat ik u beschouwen.

Gy zyt gewis vermoeid. Dit is dan een van uwe ketens? Ach, die wreede Turken! Men zegt dat zy hunne Vrouwen opsluiten. Is dit waarheid?

LORENZO.

Ja.

ALIX.

Maar spreek dan toch; spreek met my. Hoe! gy zwygt?

LORENZO.

Dit is dan ons huis?

B 3

ALIX:

22 DE UITMUNTENDE MINNAAR,

ALIX.

ô Ja; ô ja. Maar ik vergat haast... Blyf hier...
Zet u neêr. Ik kom straks weder. Gaa niet weg,
Ik kom terstond weêr by u.

(*Alix binnen.*)

D E R D E T O O N E E L.

LORENZO, *alleev.*

A R I A.

Indien ik ooit weêr ga op zee,
Of van deez' oever my begeeven,
Dan wensch ik dat myn gantsche leven
My niets verschaft dan ramp en wee;
Dat storm en onweêr my bestryden,
My straffen, my doen schipbreuk lyden;
De Turk al 't volk gevangen maake,
My nooit uit myne ketens slaake;
Ja dat ik, van zyn razernyë,
De grootste smart en foltring lyë,
En nimmer vinde rust noch vreë!
't Zal my hier vermaaken
Rust te smaaken:
't Is in dit huis niet kwaad.
En myn Vrouw, myn uitgelezen,
Schynt, in houding en gelaat,
Nog eene jonge meid te weezen.

Indien ik ooit weêr ga op zee,
Of van deez' oever my begeeven,

Dan

Dan wensch ik dat myn gantsche leven
 My niets verschaff' dan ramp en wee ;
 Dat storm en onweër my bestryden,
 My straffen, my doen schipbreuk lyden ;
 Dat Tunis my
 In slaverny
 Doe zuchten, al myn levensdagen,
 My doe de wreedste smarten draagen,
 Ja nimmer ophou' my te plaagen,
 En ik de selfte foltring ly'.

VIERDE TOONEEL.

LORENZO, ALIX.

ALIX, *brengeude een groot glas met wyn
 dat zy met beide handen omvat.*

Komään; eet, drink; neem deezen koek, deeze beschuit, steek alles in uw zakken. Ach, myn Vrind! hoe ras herkende ik u! Ik zag u door dat venster. Vind gy my niet zeer veränderd?

LORENZO.

Neen. En hoe vind gy my?

ALIX.

♠ Gy zyt grooter, schooner en gezetter: als uw hair opgemaakt is, zult gy 'er bekoorlyk uitzien: uwe klederen zullen u te kort en te naauw zyn; ik heb ze nog, ik zal ze haalen: uw bruin en uw rood kleed, en 't kamizool, dat ik voor u geborduurd

B 4

heb

24 DE UITMUNTENDE MINNAAR,

heb, van niets heb ik my ontdaan: het beschouwen daarvan deed my altoos aan u denken. Maar eei toch! Hebt gy geen' honger nu gy my weder ziet?

LORENZO.

Neen; de vreugd belet my: ik kan van blydfchap niet eeten.

ALIX.

Ach, wat ben ik verheugd, dat ik u weder zie! Wat zullen wy vernoegd te faamen leeven! Waar denkt gy deezen nacht door te brengen?

LORENZO.

By den Heer Octavio, met onzen Meester.

ALIX.

En morgen zult gy hier woonen.

LORENZO.

Wat zyn wy een groot gevaar ontkomen! Had het een' halven dag langer geduurd, wy waren hier nooit wedergekeerd: wy zyn driemaal verkocht geweest; hy, die ons het laatlle kocht, zou ons naar Azië gevoerd hebben, en nooit had ik u weder gezien.

ALIX.

Ach, myn lief! hoe ongelukkig zou dit geweest zyn! Maar waarom fchreeft gy ons niet?

LORENZO.

Ik heb u meer dan twintig brieven gefchreven.

ALIX.

ALIX.

Ik heb 'er nooit één' van ontfangen. Daar is Clementine, de Dochter van onzen Meester.

V Y F D E T O O N E E L.

CLEMENTINE, LORENZO, ALIX.

LORENZO.

Is dit de Dochter van den Heer Horatio? Wat is zy groot! Wat is zy schoon! Mejuffer, herkent gy Lorenzo niet?

CLEMENTINE.

Vrindin! is dit uw Man?

ALIX.

Ja, voorzeker is hy 't.

CLEMENTINE.

Is myn Vader nog in leven?

LORENZO.

Hy is in leven en zelfs zeer welvaarende.

CLEMENTINE.

Myn Vader leeft! ó Hemel welk een vreugd! Is hy hier? Is hy in Florence?

LORENZO.

Ja; hy is ten huize van den Heer Octavio, die ons heeft vrygekocht; die de goedhartigste man, het beminlykste mensch is...

26 DE UITMUNTENDE MINNAAR,

CLEMENTINE.

Kent hy myn' Vader? Weet hy dat hy hem dien
dienst gedaan heeft?

LORENZO.

Stil! Stil!

CLEMENTINE.

Waarom?

LORENZO.

Ja, ik heb het hem gezegd: ik zag daar geen kwaad
in: ook heeft myn Heer 't my niet verboden, dan
na dat ik 't reeds Octavio gezegd had.

CLEMENTINE.

Was hy niet verwonderd?

LORENZO.

Zyn blydschap was zo groot, dat hy my zyn beurs
gaf, met al het goud dat 'er in was.

CLEMENTINE.

Zyn blydschap!... Maar gy moest dat geld niet heb-
ben aangenomen.

LORENZO.

Hy heeft het my opgedrongen; ik kon het niet wei-
geren; ook is dit voor hem een kleinigheid: hy
heeft een prachtig feest besteld, om deezen avond
de wederkomst van uw' Vader te vieren.

CLEMENTINE.

Weet myn Vader dat hy bekend is?

LORENZO.

Neen, dat denkt hy niet: gy moet vooräl aan den
Heer

Heer Aldobrandyn niet zeggen dat myn Meester weder is gekomen: dit heeft hy my op 't ernstigst bevolen. Alix, draag zorg dat hy ons niet verrasfe.

ALIX.

Wees gerust; ik zal wel oppasfen.

CLEMENTINE.

Lorenzo, zeg en betuig aan myn' Vader hoe verlangend ik ben om my in zyne armen te werpen, en hoe ongeduldig ik ben om hem te zien en te omhelzen.

LORENZO.

Ik zal 't hem zeggen. Wat zal hy verblyd zyn zulk een fchoone, zulk een beminnelyke Dochter te zien! Zie my eens aan: gy gelykt volmaakt het afbeeldfel van uw Moeder.

ALIX.

Ras! ras! Vertrek: ik hoor Mynheer Aldobrandyn. Hy zal zeker naar den wedloop gaan: als hy vertrokken is zal ik u weder binnen laaten; ik zal den Poortier zeggen dat gy op zyn bevel hier komt; ik zal een mandje met bloemen in 't venster zetten, waaruit ik u voorby zag trekken, en dit zal het teeken zyn dat hy uit is.

LORENZO.

Maar zo gy...

ALIX.

Schielyk, vertrek, vertrek!

CLE-

28 DE UITMUNTENDE MINNAAR,

CLEMENTINE.

Denk om de boodschap aan myn' Vader.

LORENZO.

Ik zal. (*tegen Alix.*) Denk om 't mandje met bloemen.

ALIX.

Ik zal, ik zal.

Z E S D E T O O N E E L.

CLEMENTINE, ALIX.

CLEMENTINE.

Ach, welk een geluk! Myn Vader leeft!

ALIX.

En myn Man ook.

CLEMENTINE.

Zeg, myn Vrindin! gelykt myn Vader naar het afbeeldfel dat in myn kamer hangt?

ALIX.

Spreekend: ten minsten toen hy van hier vertrok.

CLEMENTINE.

Dan zal ik hem ook aanstonds kennen; ik heb het zo dikwils met aandacht befchouwd.

ALIX.

Laat ons gaan zitten, en ons houden of wy drok aan 't werk waren: maak gy een ruikertje, opdat Mynheer Aldobrandyn, als hy komt, geen achterdocht kryg', noch onze ontroering bemerkte. Ik voor my

ben

ben zeer ontroerd. Myn lieve Clementine! gy zyt bedaarder; dit is gelukkig voor u.

(Zy gaan zitten.)

Hoe vind gy myn' Man?

Wat dunkt u van zyn houding? Van zyn gelaat?

CLEMENTINE.

Alles wel. Hy heeft het vóórkomen van een' eerlyk man.

ALIX.

♫ Dat is hy, dat is hy.

CLEMENTINE.

Ik denk dat men my nu niet kan uithuwelyken, zondet toestemming van myn' Vader.

ALIX.

Voorzeker niet: maar hy zal gewis u aan Mynheer Aldobrandyn schenken.

CLEMENTINE.

Ach! ik bemin hem niet.

ALIX.

Gy bemint hem niet! Hem niet, die ieders achting geniet, die voor den braafften, den eerlykften man van geheel Florence gehouden word; die u, van uwe jeugd heeft opgevoed; die voor u zo veel zorg getoond, die u zo veel weldaaden bewezen heeft, die u..? Maar waarom weent gy?

D U O.

30 DE UITMUNTENDE MINNAAR,

D U O.

CLEMENTINE.

ALIX.

- 'k Weet niet wat my noopt tot treuren !
 Maar myn hart heeft rust noch duur :
 'k Ben bekommerd, fints een uur :
 'k Weet niet wat my zal gebeuren !
 'k Weet niet, enz.
- Hoe ! wat noopt u toch tot treuren ?
 Wat verwekt uw hart verdriet,
 Daar gy uwen wensch geeniet,
 En 't voorzeker zal gebeuren
 Dat ge uw' Vader weder ziet?
 Weer uw zwakheid : staak uw vreezen ;
 Zucht niet langer om de min :
 Als een enkel huisgezin
 Zullen wy hier zyn nadeezen ;
 Welk eene vreugd zal my dit weezen,
 En myn' Man dien ik bemin!
- Hoe ! wat noopt, enz.

Diedees dag baarde in myn' zin:
 In die blydschap, myn Vrindin!
 Word myn ziel geflaâg beftreden
 Door de hoop, de vrees en min.

Geduurende de Ritournelle van deeze Duo, moet men onderstellen dat zy zich verbeelden iemand te hooren aankomen: zy gaan bedaard aan't werk: Clementine maakt een Ruikertje; een Roos blyft 'er over, die zy in haare hand houd.

Z E.

Z E V E N D E T O O N E E L.

ALIX, CLEMENTINE, OCTAVIO,
ALDOBRANDYN.

CLEMENTINE.

Ach, myn Waarde! is dit de Heer niet van wien
gy my gesproken hebt?

ALIX.

ô Ja; hou u stil.

OCTAVIO.

Schoone Clementine! het gelukkig oogenblik, dat het
lot my vergunt...

ALDOBRANDYN.

Wacht, wacht, Mynheer! Heb een weinig geduld:
ik moet haar voorâf spreken. Ik verzoek u zolang
in myn Cabinet te gaan; gy weet dat Fabio hier
eerst moet zyn: ik verwacht hem.

(Hy geleid hem naar 't Cabinet.)

CLEMENTINE, tegen Alix.

Wat of hy my te zeggen heeft?

ALIX.

Ik weet het niet.

ALDOBRANDYN, tegen Alix.

Laat ons alleen.

A G T.

32 DE UITMUNTENDE MINNAAR,

AGTSTE TOONEEL.

CLEMENTINE, ALDOBRANDYN.

ALDOBRANDYN.

Myn lieve Clementine ! ik heb u iets te verzoeken.

CLEMENTINE.

My ?

ALDOBRANDYN.

Ja.

CLEMENTINE.

Is het over de zelfde zaak van deezen morgen ?

ALDOBRANDYN.

Neen.

CLEMENTINE.

Ik beloof u alles te doen wat gy begeert, mits dat gy my niet dwingt u te trouwen.

ALDOBRANDYN.

Geenzins ; daar zullen wy nader over spreken. 't geen ik van u verzoek zal u niet moeilyk zyn.

CLEMENTINE.

Spreek, Mynheer ! Ik ben bereid u te gehoorzaamen.

ALDOBRANDYN.

't Zal u vreemd voorkomen ; 't zal u verwonderen ; gy zult 'er om moeten laghen. Hoer toe.

CLEMENTINE.

Welân.

AL-

ALDOBRANDYN.

In deeze Stad is een jong Edelman, Octavio genaamd: 't is hy dien gy hier aanstonds gezien hebt, en die u gegroet heeft: het volk, dat gereed is iemand bynaamen te geeven, noemt hem den Uitmuntenden, schoon hy dien van Buitenspoorigen veelër verdient. Oordeel zelve. Ik wist dat hy een zeer schoon Paard had; ik wenschte het te zien; ik heb het gezien: het is schoon; het behaagt my zeer; ik ben verzekerd dat 'er deezen dag, in den wedloop, geen schooner zyn zal: dit Paard wilde ik van hem koopen, en heb 'er hem een' aanmerkelyken prys voor doen bieden. Maar wat heeft hy my laten antwoorden? Ik begeer geen geld; myn Paard is met geen geld te betaalen; maar als hy my één kwartier, met die jonge Schoone, die by hem woont, laat spreken...

CLEMENTINE.

Met my?

ALDOBRANDYN.

Ja, met u.

CLEMENTINE.

Met my spreken?

ALDOBRANDYN.

Ja; en dat slechts één kwartier, mits, zeide hy, dat my niemand hoort dan zy. Zo de Heer Aldobrandyn my dit wil vergunnen, dan verëer ik hem myn

C

Paard

34 DE UITMUNTENDE MINNAAR,

Paard. Wel nu, Clementine! hebt gy ooit zulk eene uitspoorigheid gehoord?

CLEMENTINE.

Met my spreekten? met my?

ALDOBRANDYN.

Vrees niets: ik zal 'er by zyn.

CLEMENTINE.

Dat geloof ik: maar ik kan niet begrypen...

ALDOBRANDYN.

Gy hebt gelyk; 't is niet te begrypen.

CLEMENTINE.

Mag ik weeten wat gy hem geantwoord hebt?

ALDOBRANDYN.

Om hem verlegen te maaken heb ik zyn' voorflag aanvaard.

CLEMENTINE.

Ik weet niet, myn Vrind! maar my dunkt...

ALDOBRANDYN.

Geene aanmerkingen. Ik gaf myn woord. Hy wacht naar uwe toestemming. Ik verzoek, ik bid, ik smeek u, (en gy hebt het my beloofd) antwoord hem niets, op 't geene hy u vóór zal praaten. Hy zal u gewis verzekeren dat gy bekoorlyk zyt, dat hy u bemint, dat hy u aanbid; hy zal u lastig vallen met al die laffe praatjes, die verwaande minnaars gewoon zyn met de meisjes te houden; maar ik bid u (want ik zal 'er by zyn,) behandel hem met die verächtling die

die hy verdient: uw gelaat moet hem dit toonen. Hoe! hy durft een' prys stellen op een gesprek met u! Verbeeld u zulk een' l. on! Begrypt gy wel de fmaad, de laagheid, die in deezen voorflag verborgen ligt? Een gesprek van éen kwartier voor een Paard! Ik had gedacht het hem weêr te zenden of te betaalen; maar het is noodig die jonge Losbollen op deeze wyze hunne zotheid te verleeren. In 't eind, waarde Clementine! beloofst gy myn verzoek te voldoen?... Ja, gy hebt het beloofd.

CLEMENTINE.

Hy zal my spreken?

ALDOBRANDYN.

o ja.

CLEMENTINE.

Welân! ik zal u gehoorzaam zyn.

ALDOBRANDYN.

Gy zult hem niet antwoorden?

CLEMENTINE.

Wat zal hy van my denken?

ALDOBRANDYN.

Laat hem denken wat hy wil.

CLEMENTINE.

Gy wilt het? 't Is wel, ik zal u voldoen.

ALDOBRANDYN.

Dat 's genoeg: ik ga hem haalen.

36 DE UITMUNTENDE MINNAAR,
NEGENDE TOONEEL.

CLEMENTINE, *alleen.*

A R I A.

Wat tegenstreeven!

Ach, kan 't gefchiên!

't Doet me alles beeven:

Ik zal hem zien.

Hy zal my spreekén,

Dien 'k min in 't hart.

'k Ben schier bezweken,

Door angst en smart.

Moet myn gelaat,

Moet ik door zwygen;

Ten hoogften graad,

Zyn' druk doen flygen?

't Is fmaad betoonen

Als ik 't verricht;

Ja 't is hem hoonen.

Wat is dat zwygen

Een wreede pligt!

Vruchtloos weêrftreeven!

't Woord is gegeven:

't Moet zyn verticht.

Wat, *enz.*

T I E N.

T I E N D E T O O N E E L.

CLEMENTINE, ALDOBRANDYN,

OCTAVIO, FABIO.

T R I O.

ALDOBRANDYN.

Clementine! ei, zit daar neêr.

Gy kunt haar spreken van wat zaak gy wilt, Mynheer!

Geen van ons beiden hoort 'er naar,

En ik, Mynheer! ik zet my daar.

OCTAVIO.

'k Verzoek, Mynheer! ei zet u daar.

ALDOBRANDYN.

En waarom toch?

OCTAVIO.

Wat verder nog.

ALDOBRANDYN.

Geen van ons beiden hoort 'er naar.

OCTAVIO.

'k Verzoek, Mynheer! ei zet u daar.

ALDOBRANDYN.

Wy hooren niet

Wat hier gefchied;

Wy zien 't alleen.

Om welke reên

Zo verr' toch heen?

OCTAVIO.

Waarom zo na? 't baar u toch niet:

Het is genoeg als gy 't maar ziet.

38 DE UITMUNTENDE MINNAAR,

(Onder het speelen van een kleine Ritournel, haalen Octavio en Aldobrandyn hunne Horlogies uit, om: te zien of zy in den tyd gelyk zyn. Octavio geeft het zyne aan Fabio, die met Aldobrandyn achter op het Tooneel gaat.)

OCTAVIO.

Vergeef my, schoone Clementine!

't Ontwerp dat ik heb uitgedacht.

De tyd, de tyd is kort, waarin 't moet zyn volbragt.

Dat my dit oogenblik dan diene,

Opdat ik u betuig' hoe 'k u bemin en acht.

Van u hangt af de blydschap van myn leven;

Ik voed voor u de oprechtste min.

'k Bid wil my antwoord geeven;

Van u-alléén hangt af de blydschap van myn leven.

Och! antwoord my, myn Zielvriendin.

Ik fineek u my die gunst te schenken.

Hoe! nog geen woord?...Hoe! niets?...Wat moet ik hiervan denken?

Zou 't wel verächtning zyn?... Neen, neen ik heb het spoor:

Uw Voogd-alléén schreef u dees dwangwet vóór:

Zyn byzyn noodzaakt u te zwygen

En dat ik kan geen woord verkrygen.

(Tegen Aldobrandyn.)

Mynheer Aldobrandyn!

Uw wreede dwang is gantsch mishaglyk;

Haar zwygen is voor my ondraaglyk:

't Moet wis op uw bevelen zyn.

ALDOBRANDYN.

Spreek voort; reeds zes minuten zyn verloopen;

Ik win het vast, dat durf ik hoopen:

Gaa voort; want uw kwartier zal ras verfliehen zyn.

FABIO.

Dat zal hier zyn een raare grap.
 Wacht hy daar naar, ik lagch my flap,³
 Want zy blyft stom. Ha, welk een grap!

OCTAVIO, *tegen Aldobrandyn.*

'k Heb u, in ons gemaakt accoord,
 Geloof gegeven op uw woord.

(Tegen Clementine.)

Neen, neen, ô Leven van myu leven!
 Gy stemt niet in de wreede smart,
 Die 'k door uw zwygen lyde in 't hart,
 En die van rouw my zal doen sneeven.
 Gy hebt my nooit dien ramp bereid:
 Uwe oogen, zo vol minzaamheid,
 Zo ik myn hart geloof mag geeven,
 Getuigen my, als voor gewis,
 Dat daar uw Voogd van de oorzaak is;

En dat dit zwygeu

Uw' toorn doet flygen,

Ja zelfs by u verächtlyk is.

Laat ons te saam' een' aanslag smeeden:

De Min wyst my een middel aan;

De Min zegt wat 'er dient gedaan,

Om deezen dwang te wederstaan,

Waardoor myn liefde en tederheden,

Uw kloek verstand en eedle zeden,

Getergd zyn en op 't felst bestreden.

Zo ge in myn zielbegeeren deelt,

Laat, uit uw lieve hand, dan 't schoone Roosje vallen,

Waarín het word zo zacht gestreeld:

't Zal 't zekerst' teeken zyn van allen

Dat ik bemind word door 't bevalligst' beeld.

40 DE UITMUNTENDE MINNAAR,

(Tegen Aldobrandyn.)

Mynheer Aldobrandyn!

Uw wreede dwang is gantsch mishaglyk;

Haar zwygen is voor my ondraaglyk:

't Moet wis op uw bevelen zyn.

ALDOBRANDYN.

Spreek voort, ik win 't naar allen fehyn.

Spreek voort; want uw kwartier zal ras verſchienen zyn:

Reeds tien minuten zyn verloopen:

Ik win het vast, dat durf ik hoopen,

Want uw kwartier zal ras verſchienen zyn.

FABIO.

Dat is, zo waar! een raare grap.

Wacht hy daarnaar, ik lagch my flap,

Want zy blyft ſtom. Ha, welk een grap!

OCTAVIO.

Val neêr, ô Roosje! ô puik der bloemen!

Val neêr voor haar die ik bemin;

Die ik aanbid, als myn godin,

En steeds myn zielvoogdes zal noemen:

Dit zal het waare teeken zyn

Dat my myn Schoone wil beminnen;

Dat ik haar hart wist te overwinnen;

Dat zy my red uit al myn pyn.

(*Clementine laat de Roos vallen.*)

ô Min!... Mynheer Aldobrandyn!

Uw wreede dwang is gantsch mishaglyk;

Haar zwygen is voor my ondraaglyk;

'k Dacht niet dat gy zo loos zoud zyn.

ALDOBRANDYN.

Gaa voort; reeds twaalf minuten zyn verloopen.

Ik win het vast, dat durf ik hoopen.
Gaa voort; want uw kwartier zal ras verschijnen zyn.

FABIO.

Dat is, zo waar! een raare grap.
Wacht hy daarnaar, ik lagch my flap,
Want zy blyft ston. Ha, welk een grap!

OCTAVIO, *tegen Aldobrandyn.*

'k Heb u, in ons gemaakt accoord,
Geloof gegoeven, op uw woord.

(Tegen Clementine.)

'k Zal voor 't minst dees Roos bewaaren,
Die minder spraakloos is dan gy;
Die al myn' wensch voldoet; die ik myn achtung wy',
En die my duidelyk myn noodlot komt verklaaren.

(Tegen Aldobrandyn.)

Dat dit u niet mishaaglyk zy.

ALDOBRANDYN.

Zy is voor u; behoud haar vry.
Slechts voor een Roos een Paard te krygen,
Dit doet myn vreugd ten toppunt stygen.

OCTAVIO.

Mynheer! ik heb uw' eisch aanvaard;
'k Dacht niet dat gy zo listig waart:
'k Heb u, in ons gemaakt accoord,
Geloof gegeeven op uw woord.

FABIO, *ter zyde.*

Die list heeft hy voor zich bewaard.

(Tegen Octavio.)

Mynheer!

Daar is uw uurwerk weêr.

42 DE UITMUNTENDE MINNAAR.

OCTAVIO.

'k Verëer 't u; 'k wil dat gy 't aanvaard.

FABIO.

Hoe! ik, Mynheer?

OCTAVIO.

Ja, wel te weeten.

FABIO.

Met recht mag hy Uitmuntend heeten.

Wat geeft hy niet aan zulk een' man

Die zyn geluk bewerken kan!

OCTAVIO, *tegen Aldobrandyn.*

'k Heb u, in ons gemaakt accoord,

Geloof gegeven op uw woord.

(Geduurende de Ritournel word Octavio door Aldobrandyn uitgeleid. Fabio blyft op het Tooneel.)

E L F D E T O O N E E L.

ALDOBRANDYN, FABIO.

FABIO, *het uurwerk bezieude.*

Ik wenschte hem dienst te kunnen doen.

ALDOBRANDYN.

Ik hoor het geluid der trompetten; de wedloop zal beginnen; ik ga daar heen; maak myn Paard gereed.

My dunkt dat Clementine door Octavio bemind word, maar dit zal ik beletten: ik zal nog deezen avond

my

my aan haar verbinden. Verwittig den Notaris hiervan.

FABIO.

Ik volg uw bevel.

Einde van het Tweede Bedryf.

DER.

44 DE UITMUNTENDE MINNAAR,

DERDE BEDRYF.

EERSTE TOONEEL.

CLEMENTINE, *alleen.*

A R I A.

Ach, wat deed ik onbezonnen,
Daar ik 't wreedst verwyf door ly'!
Wat heb ik te dwaas begonnen?
Wat toch denkt hy wel van my!
Hy offert my zyn hart;
Ik, door zyne min verwonnen,
Schenk 't myne aan hem en heel zyn finart.
Ach, wat deed ik onbezonnen!
Maar zyne deugd verdient myn hart.
Sprak hy iets, in al zyn reden,
Van zyn' dienst, voor my gedaan?
Dwong hy ooit myn tederheden?
Deed hy my wel iets verstaan
Van de trouw, die hy deed blyken,
En myn Vaders rampen wyken?
Neen, hy roerde dat niet aan.
'k Was nochtans al te onbezonnen,
Daar ik 't wreedst verwyf door ly'!
Wat heb ik te dwaas begonnen?
Wat toch denkt hy wel van my!

*(Geduurende de Ritournelle zet Alix een mandje
met bloemen in het venster.)*

TWEE-

T W E E D E T O O N E E L.

C L E M E N T I N E , A L I X .

A L I X .

Ik heb het mandje met bloemen in 't venster gezét; ik denk dat zy niet lang weg zullen blyven. Mynheer Aldobrandyn is uitgegaan. Hy heeft u deezen morgen in 't geheim gesproken; wat had hy u te zeggen? Heeft hy ook gedachten op de wederkomst van uw' Vader?

C L E M E N T I N E .

N e e n .

A L I X .

Hy zal verwonderd en verheugd zyn hem te zien.

C L E M E N T I N E .

Dat denk ik ook. Maar, myn Waarde! hebt gy my niet gezegd dat dit huis myn' Vader toebehoort?

A L I X .

o Ja; maar de Heer Aldobrandyn heeft 'er zyn huisraad in doen brengen, en 't zal 'er niet ligt weér uit raaken: want, u trouwende, zullen wy allen by malkander blyven. Daar is myn Man.

D E R .

46 DE UITMUNTENDE MINNAAR,

DERDE T O O N E E L.

CLEMENTINE, ALIX, LORENZO.

CLEMENTINE.

W el nu, Lorenzo! zal myn Vader komen?

LORENZO.

ô Ja; hy is reeds voor de deur; hy spreekt met den Heer Octavio, die hem hier gebragt heeft.

CLEMENTINE.

Met den Heer Octavio?

LORENZO.

Ja.

CLEMENTINE.

Weet myn Vader dat hy bekend is?

LORENZO.

Dat denk ik niet. Hoe! vroeg Octavio, als zeer verwonderd zynde: kent gy Aldobrandyn? Uw Vader zeide ja. Weet gy dan ook, vervolgde hy, dat by hem woont de schoonste, de beminnellykste...

CLEMENTINE.

Denkt gy dat hy met myn' Vader in huis zal komen?

LORENZO.

Voorzeker: hy verlaat hem niet.

CLEMENTINE.

ô Hemel...!

(Zy peinst en vertrekt.)

VIER.

VIERDE TOONEEL.

LORENZO, ALIX.

LORENZO, *tegen Alix.*

Alla balla, micrac balla.

ALIX.

Wat wil dit zeggen?

LORENZO.

Dat is goeden dag te zeggen, in het Turksch.

ALIX.

Och! laat ons dat slecht volk vergeeten. Laaten wy alleen aan onszelven denken. Myn Vrind! uw kleed is te kort en te naauw: 't is gelyk ik u gezegd heb.

(Geduurende de Ritournel van de volgende Duo, beschouwt Alix het kleed van Lorenzo, en begint de Duo, Lorenzo aanziende.)

DUO.

48 DE UITMUNTENDE MINNAAR,

D U O.

ALIX.

LORENZO.

Ik zie u dan,

Lieve Man!

Verënd van hart doet niets ons *o* Ja, myn Schat! myn Uitge-
vreezen. leezen!

Niets verwekt ons pyn.

Niets verwekt ons pyn.

Als wy eensgezinden zyn,

Als wy eensgezinden zyn,

Dan zullen wy gelukkig weezen. Dan zullen wy gelukkig weezen.

Zie, ik heb geld:

Zie, ik heb goud:

't Word u door my ter hand ge-
feld.

't Word alles aan uw zorg be-
trouwd.

Daar, 'k geef het u:

Ontfang her nu:

De Man moet meester zyn van
't gocd.

De Vrouw is 't die 't bewaaren
moet.

Ik zie u dan, *enz.*

o Ja, myn Schat! *enz.*

V T F D E T O O N E E L.

ALIX, LORENZO, FABIO.

FABIO, tegen *Alix.*

Mynheer Aldobrandyn heeft my bevolen u te zeggen,
dat de Notaris, die... die... die...

*(Zyn stem verflauwt, ziende dat Lorenzo hem met op-
lettendheid beschouwt. Fabio gaat, ontroerd, achter-
waarts; Lorenzo treed naar hem toe; Fabio gaat
naar 't einde van het Tooneel; Lorenzo volgt hem:
Fabio vlucht weg, en Lorenzo vervolgt hem.)*

Z E S-

Z E S D E T O O N E E L.

ALIX, *alleen.*

A R I A.

ô Smart! wat razerny!

Wat roch maakt hem dus te onvrede?

't Is voorzeker jaloezy:

Jaloezy is wis de reden.

Door wat drift word hy bestreden!

Fabio, dien armen bloed,

Vliegt hy na, geheel verwoed.

Jaloezy is wis de reden.

In dit elendig Land,

Daar vryheid is verdreven,

't Vrouwtje als een Slavyn moet leeven,

Voor der mannen oogwenk beeven,

Helt hy ook naar deezen kant!

Wat toch maakt hem dus te onvrede?

't Is een dolheid zonder reden.

In zyne jeugd,

Was hy als ik verheugd.

Door de vreugd

Scheen zyn hart

Vry van finart;

Ik alleen

Aangebeên.

Thans is hy

Heet van bloed,

Verwoed,

Tegen my.

Jaloezy is wis de reden:

't Is voorzeker jaloezy.

D

Z E-

50 DE UITMUNTENDE MINNAAR,
ZEVENDE TOONEEL.

CLEMENTINE, ALIX.

CLEMENTINE.

Ach, myn Waarde! zy zyn beneden: myn Vader is niet alleen; hy staat aan den floep met Octavio te spreken.

ALIX.

Blyf hier; ik kom terftond te rug. Ik weet niet wat myn' Man is overgekomen.

AGTSTE TOONEEL.

CLEMENTINE, *alleen.*

Wat zal ik doen?... Zal ik hier blyven?... Zal ik my voor hem vertoonen?... Maar hy is by hem... Ja; laat ons blyven. Hemel, welk een geluk!

A R I A.

't Uur verfchynt van myn verlangen!
Tydflijp dat myn finart verligt!
'k Zal hem in myn' arm ontfangen,
Dien ik 't leven ben verpligt!
Ik zie myn' Vader my genaaken:
Wie doet my die blydfchap fmaaken?
Wie toch verfchaft my dit geluk?
Hy, die my het harte griede,
't Waardig Voorwerp myner liefde,
Red my uit myn' angst en druk:

Hy,

Hy, die my het harte griefde,
Is de bron van myn geluk.

't Uur verfchynt, enz.

NEG ENDE TO ONEEL.

CLEMENTINE, ALIX.

ALIX.

Ik heb myn' Man niet kunnen vinden. Uw Vader is met Octavio in huis. Clementine! ga binnen; ik zal u waarfchouwen: mooglyk zou uw Vader te onvreden zyn, als gy u voor Octavio vertoonde. Ik zal u van alles onderrichten.

(Clementine binnen.)

Waar mag myn Man toch zyn!

TI ENDE TO ONEEL.

HORATIO, OCTAVIO, ALIX.

ALIX.

Welkom! welkom, myn waarde Heer! myn dierbaare Meester! Ach, wat hebben wy u beweend!

HORATIO.

Coeden dag, Alix. Waar is myne Dochter?

ALIX.

Ik ga haar haalen. Wat zal zy verblyd zyn!

52 DE UITMUNTENDE MINNAAR,

ELFDE TOONEEL.

HORATIO, OCTAVIO.

OCTAVIO.

Mynheer, ik ben verheugd de eerste te zyn die u geluk mag wenschen; schoon ik reden heb te klagen, over het weinig vertrouwen, dat gy in my gebied hebt.

HORATIO.

Ik verdien met recht dit verwyt; maar ik moest myne wederkomst geheim houden: ik wilde my eerst omtrent myn Dochter, en haar' toestand doen onderichten.

OCTAVIO.

Hoe gaarne had ik u daarin ten dienst geweest!

HORATIO.

Ik was u reeds zo veel verplicht, dat ik u dit niet dorst vergen.

OCTAVIO.

Ik zou het met groot vermaak gedaan hebben.

HORATIO.

Nog meer; ik wilde een' onächtzaamen, of een' trouwelozen Vriend verrasfen, en dus moest ik myne wederkomst verborgen houden.

OCTAVIO.

Ik zou dat geheim wel bewaard hebben. Zie daar uwe beminnyke Dochter.

TWAALF.

T W A A L F D E T O O N E E L.

CLEMENTINE, HORATIO, OCTAVIO, ALIX.

CLEMENTINE, *valt haaren Vader te voet en kust zyn hand. Hy heft haar op en omhelst haar. Zy ziet naar Octavio, die een roos in de hand heeft, en slaat de oogen nedcr.*

Ach, myn Vader!

HORATIO.

Ach, myn Dochter! de Hemel schenkt u dan aan myne liefde weder! Nu vergeet ik alle geledene rampen.

CLEMENTINE.

Dierbaare Vader! Wat ben ik gelukkig!

HORATIO.

Mynheer Octavio! Wat ben ik u niet verplicht!

OCTAVIO.

Beminnelyke Clementine, ik verzoek van u vergiffenis; maar ik heb my niet kunnen weêrhouden van 't genoegen te smaaken om uwe verééniging te zien; en de liefde, die ik gevoel, heeft my by 't beminde Voorwerp geleid.

HORATIO.

Hoe, Mynheer! bemint gy myn Dochter?

OCTAVIO.

Wie zou haar niet beminnen!

HORATIO.

Wat vreugd, myn Kind! Nu zyn wy voor altoos ver-

54 DE UITMUNTENDE MINNAAR,

éénigd! Gy vind uw' Vader, om zyn en uw geluk te volmaaken.

CLEMENTINE.

Myn Vader, ik zal trachten het uwe te bevorderen.

HORATIO.

Heeft Aldobrandyn voor u de zorg gedraagen die hy verpligt was?

ALIX.

Ja, Mynheer! ik heb haar nooit verlaaten.

HORATIO.

Zal hy haast t' huis komen?

ALIX.

Hy is te Paard uitgereden: ik denk niet dat hy lang zal uitblyven.

HORATIO.

Ach, myn Dochter!

CLEMENTINE.

Ach, myn Vader!

(Zy omhelzen elkander.)

DE TIENDE T O O N E E L.

ALDOBRANDYN, HORATIO, CLEMENTINE,
OCTAVIO, ALIX.

ALDOBRANDYN.

Wat zie ik? Hoe! wie is zo stout om in myn huis...?

HORATIO.

ik,

AL-

ALDOBRANDYN, *ontroerd.*

Gy? Hemel! wat zie ik? Ach, myn Vrind! gun dat ik u omhelze!

HORATIO, *hem afweerend.*

Zacht, Mynheer! Zeg my eens om welke redenen ik, sints negen jaaren, op geen' der brieven, die ik u gefchreven heb, antwoord heb bekomen.

ALDOBRANDYN.

Aan my gefchreven? Myn Vrind! aan my? Ik heb geen' eenen brief van u ontfangen; en waarlyk ik heb 'er ook geen verwacht; want de tyding, wegens het vergaan van uw Schip, wierd te fterk bevestigd.

HORATIO.

Ik heb geen gelegenheid laaten voorbygaan om u te fchryven, maar nooit heb ik antwoord bekomen.

ALDOBRANDYN.

Denkt gy, zo ik een' brief van u ontfangen had, dat ik niet tot uwe hulp gevlogen zou hebben? Denkt gy, zo ik my had kunnen verbeelden dat gy in leven waart, dat 'er één oord in de waereld is, waar ik niet naar toe getrokken zou zyn, om u aan uwe tegenfpoeden te ontrukken? De zorg die ik gedraagen heb voor uwe Clementine, en al uwe fchatten...

ALIX.

Zyne fchatten!

ALDOBRANDYN.

Dit alles moet u overtuigen van myne tederheid voor

56 DE UITMUNTENDE MINNAAR,

u, en myne achting voor uwe gedachtenis. Hoe oplettend heb ik my niet omtrent haar gedraagen! Laat Alix, die altoos by haar is geweest, daarvan getuigen.

ALIX.

't Is waarheid, Mynheer! Hy heeft alle oplettendheid en zorg voor haar gehad. Hy heeft haar eene deftige opvoeding, en Leermeesters, naar haar welgevallen, gegeven. Ik heb haar nooit verlaaten.

ALDOBRANDYN.

Clementine zelve kan getuigen hoe ik, nog deezzen morgen, (dewyl ik Weduwnaar ben,) haar myn hand en goederen heb aangeboden. De Dochter van myn' Vrind had by my den voorrang, boven alle de vrouwen der geheele waereld; en hoe groot haare schoonheid, begaafdheid en bevalligheid ook mogten zyn, zy waren slechts een gedeelte van die bekoorlykheid die my tot haar trok. Uwe toestemming, tot onzen Echt, zal, voor altoos, drie Persoonen veréénigen, geschikt om elkander te beminnen.

CLEMENTINE.

Myn Vader!

HORATIO.

Myn Dochter!

CLEMENTINE.

De Heer Aldobrandyn heeft voor myne opvoeding gezorgd, maar de Heer Octavio heeft u vrygekocht.

OCTA-

OCTAVIO.

Neen, schoone Clementine! Laat ons van geene er-
kentenissen spreken. 't Was my onbekend dat ik dien
dienst deed aan den Vader van haar die ik beminde.
Wees derhalven vry, beminnelyke Clementine! 't Is
van uw eigen keuze, van uw hart, dat ik u ver-
werven wil.

CLEMENTINE.

Dat myn Vader over my beschikke: ik zal gehoor-
zaamen.

ALDOBRANDYN.

Hoe, Clementine! zoud gy wankelen?

CLEMENTINE.

Hij heeft myn' Vader vrygekocht.

ALDOBRANDYN.

Dat is de reden niet, ondankbaare! 't is 't gesprek dat
hy deezen dag met u, in myn byzyn, heeft ge-
houden. Maar uw Vader zal billyker handelen dan
gy. Myn Vriend! ontvang de betuigingen myner
vreugde en gedoog dat ik u omhelze.

*(Zo als zy malkanderen omhelzen willen, hoort
men de Ritournel van 't Chorus.)*

Wat gerucht!

HORATIO.

't Is Lorenzo.

58 DE UITMUNTENDE MINNAAR,
VEERTIENDE TOONEEL.

CLEMENTINE, OCTAVIO, HORATIO,
ALDOBRANDYN, LORENZO,
ALIX, FABIO.

C H O R U S.

FABIO.

Och, flaa my niet!
Ik zal 't u zeggen
En uit gaan leggen.

LORENZO,

ô Snoode guit!
Beken rondluit,
Gy moet ons zeggen
En uit gaan leggen
't Geen is gefchied.
Hoe! spreekt gy niet?

HORATIO.

Is dit het snoode werktuig niet
Van myn verdriet?

ALDOBRANDYN.

Wat zal hy zeggen?
Wat gaat my aan!
Word hy herkend, klaagt hy my aan,
Dan is 't gedaan.

FABIO.

Gy zaagt door my, in Tunis wal,
d'Oorsprong van uw ongeval.
Ja ik-zelf verkocht u daar

Aan

Aan een' Koopman, die u beiden
 Zou naar Azië geleiden;
 't Geen ik u verhaal is waar.
 Ik kon deezèn ramp niet weeren,
 'k Moest het doen, op 't hoog begeeren,
 Van Mynheer. (*) Het was zyn wil.
 Dat hy spreek'.

ALDOBRANDYN.

o Schurk! zwyg stil.

Zoud gy geloof slaan aan zyn reden?
 'k Zal u straffen, deugeniet!

FABIO.

Ik lagch met u; ik vrees u niet.

CLEMENTINE.

ALIX.

LORENZO.

Wie had die on- Booswicht! gy hebt Booswicht! gy hebt
 menschlykheden ons bedrogen. ons bedrogen.
 Immer ven myn' Wie had dit van u Wie had dit van u
 Voogd verwacht? gedacht? gedacht?

Wie dorst ooit snooder Vlucht, snoode! spoe- Vlucht, snoode! spoe-
 gruwlen fineden! dig uit onze oogen. dig uit onze oogen.

OCTAVIO.

FABIO.

HORATIO.

Welk een yslyk on- De wroeging moet Booswicht! gy hebt
 derwinden! zyn hart verflinden. ons bedrogen.

Wat snood bestaan!

'k Zal myn woede
 tegengaan.

De wroeging moet
 zyn hart verflinden.

Vlucht, snoode! spoe-
 dig uit myne oogen.

OCTAVIO, HORATIO, FABIO en LORENZO.

Vlucht, spoedig uit onze oogen

Of 't is met u gedaan.

AL:

(*) Wyzende op *Aldobrandyn*.

60 DE UITMUNTENDE MINNAAR,

ALDOBRANDYN.

Zoud gy geloof slaan aan zyn reden?

Ik zal, *ez.*

(*Aldobrandyn vertrekt.*)

CLEMENTINE en ALIX.

Wat nood bestaan!

LORENZO, *tegen Fabio, hem een beurs met
geld geevende.*

Zie myn belofte aan u voldaan.

OCTAVIO.

Door wroeging fel beftreden,

Kan hy nooit zyn straf ontgaan.

HORATIO, *tegen Octavio.*

Dat myn Dochter de uwe zy!

't Zou my 't grootst genoeg en geeven,

Dat ze u was van meer waardy.

OCTAVIO.

Ze is een onwaarddeerbaar Pand.

CLEMENTINE, *tegen Octavio.*

'k Schenk aan u myn hart en hand.

ALIX en LORENZO.

Wy, vercénigd met elkander,

Smaaken 't zoet

Dat liefde voed.

LORENZO, FABIO. HORATIO, CLEMENTINE,
OCTAVIO, ALIX.

Dat uw liefde nooit veränder'! Laat ons leven met elkander

Dat uw leil geen cinde vind! Hoogst vernoegd en eensgezind.

ALLEN.

Dat is 't daar ons hart naar haakt;

Dan is ons geluk volmaakt.

VTF.

VYFTIENDE TOONEEL.

CLEMENTINE, HORATIO, OCTAVIO, ALIX,
LÖRENZO, FABIO, een BEDIENDE.

De BEDIENDE, *tegen Octavio.*

Mynheer! de Slaaven, door uwe edelmoedigheid vrygekocht, verlangen u hunne dankbetuigingen te doen. Zy allen zyn my gevolgd, op myn bericht dat gy u hier bevond.

OCTAVIO.

Hunne erkentenis streelt my, en verschaft my eene waare blydschap: de Hemel heeft my met schatten gezegend, en tevens een hart daarby gegeven om van dezelve een nuttig gebruik te maaken. Weldaadigheid te oefenen is altoos myn grootste vreugde geweest. Indien de Heer Horatio hen in zyn huis gedooogen wil, zal ik hen met genoegen ontfangen.

HORATIO.

Zeer gaarne, Mynheer! Ikzelf ben één dier gelukkigigen die gy verlost hebt; ik heb u daarvoor myne oprechte dankbetuiging reeds gedaan, en verheug my dat zy, die myne medegevangenen geweest en, met my, door u verlost zyn, ook een dankbaar hart bezitten.

OCTAVIO.

Gy verplicht my ten hoogsten, Mynheer!

(Te.

62 DE UITMUNTENDE MINNAAR.

(Tegen den Bedienden.)

Welân; breng hen binnen.

De Kamer word geöpend. Het Orchest speelt den Marsch der Ouverture. De Slaaven komen op het Tooneel, leggen hunne ketenen voor de voeten van Octavio, en toonen, door teekenen, hunne dankbaarheid; waarna zy met anderen, die hen verzellen, een groot Ballet dansen.

E I N D E.

De Gecommitteerden tot de zaaken van den Schouw-
burg hebben , volgens Octrooi door Haar Ed. Groot
Mog. de Heeren Staaten van Holland en Westvriesland,
den 5den November, 1772. aan hen verleend, het recht
van deeze Privilegie, alleen voor den tegenwoordigen
Druk van DEN UITMUNTENDEN MINNAAR,
Zingspel, vergund aan J. HELDERS en A. MARS.

Amsteldam, den 2. Sept. 1786.

Geene Exemplaaren zullen voor echt erkend worden,
dan die door één' der Heeren Gecommitteerden
ondertekend zyn.

V. B. van den

